

รายงานโครงการคุณธรรม
เรื่อง เล่นละครสอนคุณธรรม

โดย

เด็กหญิงอัจฉรา จันทพล
เด็กหญิงปริยกร ย่องตีบ
เด็กชายวิรัตน์ เพ็ชรสังข์
เด็กหญิงวันวิสา แสงอ่อน
เด็กชายอนุศักดิ์ สุขแก้ว

ครูที่ปรึกษา

นางสาวภัทราวรรณ ทองอยู่
นายณัฐพร ชุนหนู

โรงเรียนวัดประเจียด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑
รายงานฉบับนี้เป็นส่วนประกอบของโครงการคุณธรรม
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

เนื่องในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ๒๕๕๔

เรื่อง เล่นละครสอนคุณธรรม

โดย

เด็กหญิงอัจฉรา จันทพล

เด็กหญิงปริยกร ย่องตีบ

เด็กชายวิรัตน์ เพ็ชรสังข์

เด็กหญิงวันวิสา แสงอ่อน

เด็กชายอนุศักดิ์ สุขแก้ว

ครูที่ปรึกษา

นางสาวภัทราวรรณ ทองอยู่

นายณัฐพร ขุนหนู

ชื่อกิจกรรม เล่นละครสอนคุณธรรม

โดยกลุ่ม เด็กมีดี โรงเรียน วัดประเจียด สพป. สงขลา เขต ๑

หลักธรรมสำคัญ : สัจจวัตถุ ๔ หมายถึง หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของผู้อื่น ประกอบด้วย

- ๑) ทาน คือ การให้ การเสียสละ
- ๒) ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะ
- ๓) อัตถจริยา คือ การประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
- ๔) สมานัตตา คือ มีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย

พระราชดำริ : หลักการพึ่งตนเอง ต้องมีความพอดี ๕ ประการ

- ๑) ความพอดีด้านจิตใจ
- ๒) ความพอดีด้านสังคม
- ๓) ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๔) ความพอดีด้านเทคโนโลยี
- ๕) ความพอดีด้านเศรษฐกิจ

ประเด็นปัญหาหลัก : การเรียนคุณธรรมโดยการท่องจำเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ จะทำอย่างไรจึงจะปลูกฝังคุณธรรมได้โดยที่ไม่รู้สึกเบื่อ จึงคิดว่าน่าจะปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้ละคร ประกอบด้วย ละครเวที ละครฟ้ายะหน้า และละครหุ่นมือ

กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนชั้นอนุบาล ๑ ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๕๑ คน

สมาชิกในชุมชนหมู่ที่ ๑ และ ๒ ตำบลกระดังงา หมู่ที่ ๔ และ ๕ ตำบลสนามชัย

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔

กิจกรรมเด่น : ละครเวที ละครฟ้ายะหน้า ละครหุ่นมือ

ผลที่เกิดขึ้น : มีจิตสาธารณะประโยชน์ บำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน เกิดทักษะในการคิดแก้ปัญหา และเสียสละ

ผู้รับผิดชอบ :

๑. เด็กหญิงอัจฉรา จันทุล
๒. เด็กหญิงปริยกร ย่องติบ
๓. เด็กชายวิรัตน์ เพ็ชรสังข์
๔. เด็กหญิงวันวิสา แสงอ่อน
๕. เด็กชายอนุศักดิ์ สุกแก้ว

พระสงฆ์ที่ปรึกษา : พระปลัดสุวิทย์ อานนุโท

ผู้บริหารที่ปรึกษา : นายเจริญ นิลมาท

ครูที่ปรึกษา : นางสาวภัทรารวรรณ ทองอยู่
นายณัฏฐพร ชุนหนู

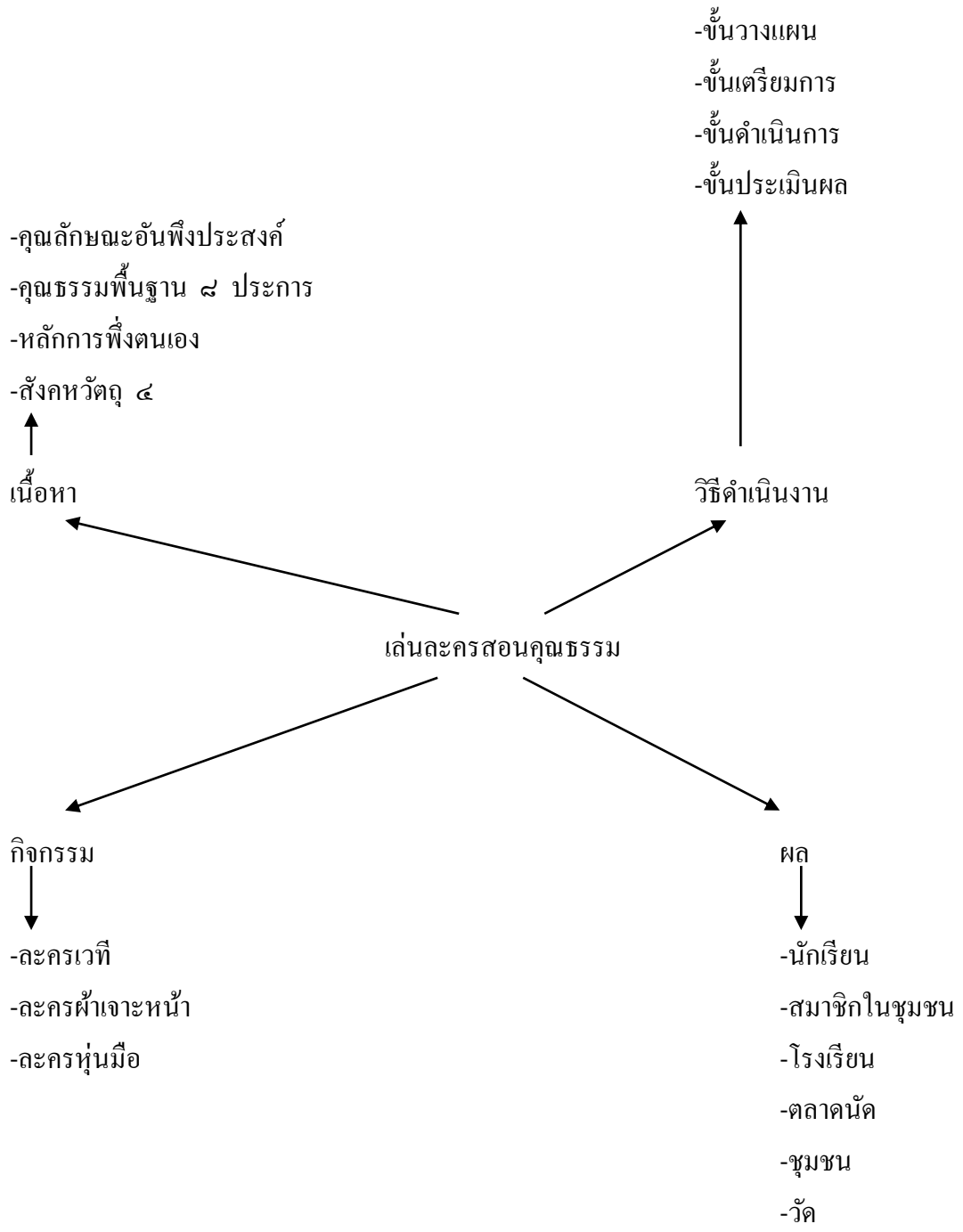
กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ พระปลัดสุวิทย์ อานนุโท เจ้าอาวาสวัดประเจียด นายเจริญ นิลมาท
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประเจียด นางสาวภัทราวรรณ ทองอยู่ และนายณัฐพร ชุนหนู
ครูที่ปรึกษา คุณครู นักเรียนชั้นอนุบาล ๑ ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ผู้ปกครอง
สมาชิกในชุมชนหมู่ที่ ๑ และ ๒ ตำบลกระดังงา หมู่ที่ ๔ และ ๕ ตำบลสนามชัย

บทคัดย่อ

โครงการคุณธรรม เรื่อง เล่นละครสอนคุณธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงละครสอนคุณธรรม หลักธรรมที่นำมาใช้ คือ สังคหวัตถุ ๔ หมายถึง หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่น ประกอบด้วย ๑) ทาน คือ การให้ การเสียสละ ๒) ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะ ๓) อตถจริยา คือ การประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น และ ๔) สมานัตตา คือ มีความประพฤติเสมอดันเสมอปลาย พระราชดำรินำมาใช้ คือ หลักการพึ่งตนเอง ต้องมีความพอดี ๕ ประการ ๑) ความพอดีด้านจิตใจ ๒) ความพอดีด้านสังคม ๓) ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๔) ความพอดีด้านเทคโนโลยี และ ๕) ความพอดีด้านเศรษฐกิจ หลักวิชาการที่นำมาใช้ คือ การทำโครงการ ทั้งนี้เพราะ การเรียนคุณธรรมโดยการท่องจำเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ จะทำอย่างไรจึงจะปลูกฝังคุณธรรมได้โดยที่ไม่รู้สึกเบื่อ จึงคิดว่าน่าจะปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้ละคร ประกอบด้วย ละครเวที ละครผ้าเงาหน้า และละครหุ่นมือ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล ๑ ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๕๑ คน สมาชิกในชุมชนหมู่ที่ ๑ และ ๒ ตำบลกระดังงา หมู่ที่ ๔ และ ๕ ตำบลสนามชัย ระยะเวลาในการดำเนินการ คือ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ กิจกรรมเด่น คือ ละครเวที ละครผ้าเงาหน้า และละครหุ่นมือ ผลที่เกิดขึ้น คือ การมีจิตสาธารณะประโยชน์ บำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน เกิดทักษะในการคิดแก้ปัญหา และเสียสละ นอกจากนี้ยังสามารถที่พัฒนาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดประเจียดให้มีคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ คือ ขยันและมีน้ำใจ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรคือ มุ่งมั่นในการทำงานและมีจิตสาธารณะ โดยใช้กิจกรรม ๓ กิจกรรม ได้แก่ การแสดงละครเวที การแสดงละครผ้าเงาหน้า และการแสดงละครหุ่นมือ ที่โรงเรียนงานเปิดโลกทะเลอ่าวไทย ตลาดนัดวันศุกร์ ที่วัดในวันสารทเดือนสิบ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน (นักเรียนและครู) วัด (พระสงฆ์) และชุมชน (ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน) วิธีดำเนินการประกอบด้วยขั้นวางแผน ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ และขั้นประเมินผล โดยใช้สถานที่โรงเรียนวัดประเจียด ชุมชนและตลาดนัด ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ แสดงละครสอนคุณธรรม ผลที่ได้รับ คือ ได้เรียนรู้การทำงานกลุ่ม ได้เรียนรู้การทำโครงการ ได้สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน วัด และชุมชน ได้ส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนและผู้ปกครอง ได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม และได้ทำความดีถวายในหลวง

ผังมโนทัศน์

บทที่ ๑

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

การเรียนรู้คุณธรรมโดยการท่องจำเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ จะทำอย่างไรจึงจะปลูกฝังคุณธรรมได้ โดยที่ไม่รู้สึกเบื่อ จึงคิดว่าน่าจะปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้ละคร ประกอบด้วย ละครเวที ละครฟ้าเงา หน้า และละครหุ่นมือ

วัตถุประสงค์

เพื่อแสดงละครสอนคุณธรรม

ขอบเขตการศึกษาเรียนรู้

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นอนุบาล ๑ ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๕๑ คน
สมาชิกในชุมชนหมู่ที่ ๑ และ ๒ ตำบลกระดังงา หมู่ที่ ๔ และ ๕ ตำบลสนามชัย

เชิงคุณภาพ

ได้เรียนรู้การทำงานกลุ่ม

ได้เรียนรู้การทำโครงการ

ได้สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน วัด และชุมชน

ได้ส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนและผู้ปกครอง

ได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

ได้ทำความดีถวายในหลวง

สถานที่และกำหนดระยะเวลาดำเนินงาน

โรงเรียนวัดประเจียด ตลาดนัด วัด ชุมชน

ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔

บทที่ ๒
การดำเนินการโครงการ

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินการระยะที่ ๑

๑. ขั้นวางแผน

ประชุมเพื่อวางแผนการทำงาน

๒. ขั้นเตรียมการ

โดยเสนอกิจกรรม และเลือกกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ กิจกรรมนั้นสามารถสอนคุณธรรมได้ กิจกรรมนั้นสามารถส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมให้เกิดแก่นักเรียนและสมาชิกในชุมชน ประกอบด้วยกิจกรรม ๓ กิจกรรม คือ ละครเวที ละครผ้าเงาหน้า ละครหุ่นมือ

การดำเนินงานระยะที่ ๒

๑. ขั้นดำเนินการ

ดำเนินการปฏิบัติกิจกรรม

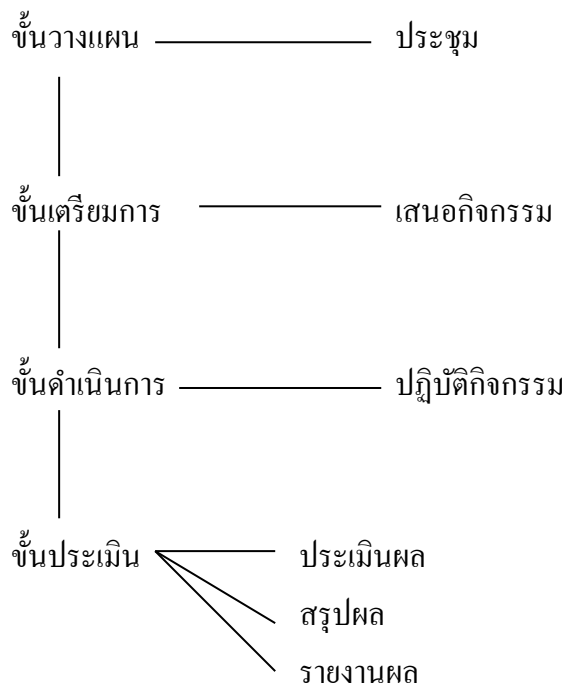
๒. ขั้นประเมิน

๒.๑ ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

๒.๒ สรุปผล

๒.๓ รายงานผล

ผังขั้นตอนการดำเนินงาน

บทที่ ๓
ผลการดำเนินงาน
ละครเวที

แสดงที่งานเปิดโลกทะเลอ่าวไทยจัดโดยอบต.กระดิ่งงา

ละครเวทีเรื่องรวมพลังลดโลกร้อน มีผู้ชมประมาณ ๕๐๐ คน

แสดงละครเวทีในวันแม่
ละครหุ่นมือ

เขียนบทละคร

วาดภาพละครหุ่นมือ

ทำละครหุ่นมือ

ตัวละครหุ่นมือ

ละครหุ่นมือ

แสดงละครหุ่นมือที่งานเปิดโลกทะเลอ่าวไทยของอบต.กระดังงา

แสดงละครหุ่นมือ
ละครผ้าเงาะหน้า

พี่ๆวิทยากรจากอบต.กระดังงาสอนทำละครผ้าเงาะหน้า

พี่ๆวิทยากรจากอบต.กระดังงาแสดงละครผ้าเจาะหน้าให้ดู

ทำละครผ้าเจาะหน้า

ผ้าเจาะหน้า

แสดงละครผ้าเจาะหน้าให้น้องดู

ละครผ้าเจาะหน้า เรื่อง

เศรษฐกิจพอเพียง ถึงแควดล้อม ปัญหาวัยรุ่น สุขภาพ

เบื้องหลังละครผ้าเจาะหน้า

แสดงละครผ้าเจาะหน้าให้ผู้มาดูงานชม

แสดงละครผ้าเจาะหน้าที่งานเปิดโลกทะเล่อ่าวไทย

แสดงละครผ้าเจาะหน้า จัดโดยอบต.กระดังงา

แสดงละครผ้าเงาะหน้าที่วัดวันสารทเดือนสิบ

แสดงละครผ้าเงาะหน้าที่วัดวันสารทเดือนสิบ

แสดงละครผ้าเงาะหน้าที่วัดวันสารทเดือนสิบ

บทที่ ๔ ผลการศึกษา

ปัญหาและสาเหตุ

การเรียนรู้คุณธรรมโดยการท่องจำเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ จะทำอย่างไรจึงจะปลูกฝังคุณธรรมได้ โดยที่ไม่รู้สึกเบื่อ จึงคิดว่าน่าจะปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้ละคร ประกอบด้วย ละครเวที ละครฟ้ายะเขาะ หน้า และละครหุ่นมือ

เป้าหมายและทางแก้

เพื่อแสดงละครสอนคุณธรรม ให้แก่นักเรียนชั้นอนุบาล ๑ ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๕๑ คน สมาชิกในชุมชนหมู่ที่ ๑ และ ๒ ตำบลกระดังงา หมู่ที่ ๔ และ ๕ ตำบลสนามชัย ทำให้ได้เรียนรู้การทำงานกลุ่ม ได้เรียนรู้การทำโครงการ ได้สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน วัด และชุมชน ได้ส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนและผู้ปกครอง ได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม ได้ทำความดีถวายในหลวง

หลักการและคุณธรรมที่นำมาใช้

หลักธรรม

สังกหัตถ์ ๔

สังกหัตถ์ ๔ หมายถึง หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของผู้อื่น ประกอบด้วย

- ๑) ทาน คือ การให้ การเสียสละ
- ๒) ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะ
- ๓) อัตถจริยา คือ การประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
- ๔) สมานัตตา คือ มีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย

(<http://www.learntripitaka.com/scruple/sank4.html>)

แนวพระราชดำริ

หลักการพึ่งตนเอง ต้องมีความพอดี ๕ ประการ

- ๑) ความพอดีด้านจิตใจ
- ๒) ความพอดีด้านสังคม
- ๓) ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๔) ความพอดีด้านเทคโนโลยี
- ๕) ความพอดีด้านเศรษฐกิจ

(<http://www.seal2thai.org/sara/sara119.html>)

หลักวิชาการ

๑. ความหมายของโครงการ

โครงการเป็นการกระทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ภายใต้การดูแลและให้คำปรึกษาของครู ตั้งแต่คิดสร้างโครงการ การวางแผน การดำเนินการ การออกแบบลงมือปฏิบัติ การกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล

๒. ลักษณะโครงการ

- ๑) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักสูตรกับการจัดการเรียนรู้
- ๒) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต
- ๓) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจ ใคร่รู้คำตอบของตัวผู้เรียนเอง
- ๔) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- ๕) เป็นวิธีการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้ง มีระบบ เป็นขั้นตอน และต่อเนื่อง

๖) เป็นการหาคำตอบข้อสงสัยโดยใช้ทักษะหลายๆด้าน

๓. ประเภทโครงการ

- ๑) โครงการวิทยาศาสตร์
- ๒) โครงการตามความสนใจ

๔. รูปแบบของโครงการ

- ๑) โครงการที่ใช้ห้องปฏิบัติการเป็นหลัก
- ๒) โครงการที่ใช้ห้องสมุดเป็นหลัก
- ๓) โครงการที่ใช้งานหรือชุมชนเป็นหลัก
- ๔) โครงการที่ใช้ห้องสตูดิโอเป็นหลัก

๕. ขั้นตอนการเรียนรู้แบบโครงการ

- ๑) ขึ้นวางแผน
- ๒) ขึ้นดำเนินการ
- ๓) ขึ้นทบทวนและแก้ไขผลงาน

(http://www.ssktc.ac.th/web/images/stories/project/pro_knowledge.doc)

๖. แนวทางการทำโครงการ

- ๑) ศึกษาหาข้อมูล
- ๒) กำหนดหัวเรื่อง
- ๓) ศึกษาความเป็นไปได้ประกอบการตัดสินใจ
- ๔) กำหนดขอบเขตของงาน
- ๕) กำหนดระยะเวลา งบประมาณ วิธีการ อุปกรณ์
- ๖) ให้ที่ปรึกษาพิจารณา

- ๗) เริ่มทำ
- ๘) เมื่อมีปัญหาให้หาทางแก้โดยการอ่านหรือถามผู้รู้
- ๙) ถ้ามีปัญหาลแล้วแก้ไขไม่ได้กลับไปทำข้อ ๑ ใหม่
- ๑๐) ประเมินงาน
- ๑๑) นำเสนอผลงาน

(<http://www.thaiabc.com/project/index0.html>)

๗. จิตอาสา

จิตอาสา (Volunteer Spirit) คือ ผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งของตนเอง แม้กระทั่งเวลา เพื่อเพื่อแผ้วให้กับส่วนรวม อีกทั้งยังช่วยลด "อัตตา" หรือความเป็นตัว

<http://www.tonprik.org/paper/1739>

เนื้อแท้ของความเป็นอาสาสมัครนั้นอยู่ที่จิตใจ คือมี 'จิตอาสา' ที่ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น หรือนึกถึงส่วนรวม จะเป็นครู พ่อค้า นักธุรกิจ ข้าราชการ ก็สามารถเป็นอาสาสมัครได้ตลอดเวลาหากมีจิตใจที่คำนึงถึงส่วนรวมอยู่เสมอ เราจำเป็นต้องตระหนักอยู่เสมอว่า 'อาสาสมัคร' นั้นไม่ใช่เป็นอาชีพ หากคือสำนึกที่สมควรมีอยู่คู่กับความป็นมนุษย์ของเราจนกว่าชีวิตจะหาไม่

<http://www.volunteerspirit.org/?q=node/203>

ประเมินผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ คือ ได้แสดงละครสอนคุณธรรม ผลที่ได้รับ คือ

๑. ได้เรียนรู้การทำงานกลุ่ม
๒. ได้เรียนรู้การทำโครงการ
๓. ได้สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน วัดและชุมชน
๔. ได้ส่งเสริมคุณธรรมและความพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียนและผู้ปกครอง
๕. ได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
๖. ได้ทำความดีถวายในหลวง

การประเมินตนเอง

ตั้งใจและเสียสละ

การประเมินและวิจารณ์โดยผู้อื่น

๑. พระสงฆ์ที่ปรึกษา : พระปลัดสุวิทย์ อานนุโท
เด็กๆ มีความตั้งใจ
๒. ผู้บริหารที่ปรึกษา : นายเจริญ นิลมาท

เป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

๓. ครูที่ปรึกษา : นางสาวภัทราวรรณ ทองอยู่

สามารถส่งเสริมและพัฒนานักเรียนโรงเรียนวัดประเจียดให้เป็นคนมีคุณธรรม

๔. ผู้ปกครอง : นายภิญโญ ชินพงศ์

ลูกจะเล่าให้ฟังว่าวันนี้ ได้ทำกิจกรรมอะไรบ้าง

๕. เพื่อน : เด็กหญิงสุชาดา เต็มพร้อม

สนุก ได้คุณธรรม

๖. คนในชุมชน (กรรมการสถานศึกษาและผู้ใหญ่บ้าน) : นายอำนาจ ทองอยู่

เป็นกิจกรรมที่ดี มีประโยชน์

บทที่ ๕

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินการโครงการ

โครงการคุณธรรม เรื่อง เล่นละครสอนคุณธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงละครสอนคุณธรรม หลักธรรมที่นำมาใช้ คือ สังคหัตถ์ ๔ หมายถึง หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่น ประกอบด้วย ๑) ทาน คือ การให้ การเสียสละ ๒) ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำไพเราะ ๓) อตถจริยา คือ การประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น และ ๔) สมานัตตา คือ มีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย พระราชดำรินำมาใช้ คือ หลักการพึ่งตนเอง ต้องมีความพอดี ๕ ประการ ๑) ความพอดีด้านจิตใจ ๒) ความพอดีด้านสังคม ๓) ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๔) ความพอดีด้านเทคโนโลยี และ ๕) ความพอดีด้านเศรษฐกิจ หลักวิชาการที่นำมาใช้ คือ การทำโครงการ ทั้งนี้เพราะ การเรียนคุณธรรมโดยการท่องจำเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ จะทำอย่างไรจึงจะปลูกฝังคุณธรรมได้โดยที่ไม่รู้สึกเบื่อ จึงคิดว่าน่าจะปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้ละคร ประกอบด้วย ละครเวที ละครผ้าเงาะหน้า และละครหุ่นมือ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล ๑ ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๕๑ คน สมาชิกในชุมชนหมู่ที่ ๑ และ ๒ ตำบลกระดังงา หมู่ที่ ๔ และ ๕ ตำบลสนามชัย ระยะเวลาในการดำเนินการ คือ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ กิจกรรมเด่น คือ ละครเวที ละครผ้าเงาะหน้า และละครหุ่นมือ ผลที่เกิดขึ้น คือ การมีจิตสาธารณะประโยชน์ บำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน เกิดทักษะในการคิดแก้ปัญหา และเสียสละ นอกจากนี้ยังสามารถที่พัฒนาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดประเจียกให้มีคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ คือ ขยันและมีน้ำใจ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรคือ มุ่งมั่นในการทำงานและมีจิตสาธารณะ โดยใช้กิจกรรม ๓ กิจกรรม ได้แก่ การแสดงละครเวที การแสดงละครผ้าเงาะหน้า และการแสดงละครหุ่นมือ ที่โรงเรียนงานเปิดโลกทะเลอ่าวไทย ตลาดนัดวันศุกร์ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน (นักเรียนและครู) วัด (พระสงฆ์) และชุมชน (ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน) วิธีดำเนินการประกอบด้วย ขั้นตอนวางแผน ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ และขั้นประเมินผล โดยใช้สถานที่โรงเรียนวัดประเจียก วัด ชุมชนและตลาดนัด ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ แสดงละครสอนคุณธรรม ผลที่ได้รับ คือ ได้เรียนรู้การทำงานกลุ่ม ได้เรียนรู้การทำโครงการ ได้สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน วัด และชุมชน ได้ส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนและผู้ปกครอง ได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม และได้ทำความดีถวายในหลวง

แผนการดำเนินงานในอนาคตและข้อเสนอแนะ

๑. ดำเนินกิจกรรมไปเรื่อยๆ
๒. ประเมินเพื่อปรับปรุงเป็นระยะ
๓. ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม

๔. ประเมินผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนและสมาชิกในชุมชน
๕. สรุปและรายงานผลให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชนทราบ

เอกสารอ้างอิง

<http://www.learntripitaka.com/scruple/sank4.html>

<http://www.seal2thai.org/sara/sara119.html>

http://www.ssktc.ac.th/web/images/stories/project/pro_knowledge.doc

<http://www.thaiabc.com/project/index0.html>

<http://www.tonprik.org/paper/1739>

<http://www.volunteerspirit.org/?q=node/203>

ภาคผนวก

บทละครเวที

เรื่อง รวมพลังลดภาวะโลกร้อน

- พ่อ แม่ฟ้า แม่ฟ้า นี่ก็เด็กมากแล้วนะ ไปนอนกันเถอะจ๊ะ
- แม่ จะ พ่อใจ เอ้าลูกดาว ลูกดาวจ๊ะ ปิดโทรทัศน์ ปิดไฟ แล้วไปนอนกันเถอะจ๊ะ พรุ่งนี้ลูกต้องตื่นแต่เช้า ไปตลาดกับแม่นะจ๊ะ
- ดาว จ๊ะแม่ จ๊ะแม่
- เมื่อพ่อ แม่ และดาวหลับไป ทันใดนั้นก็มืดแสงสีเขียวปรากฏขึ้น
- เทวดา ฮะ ฮะ ฮา ฮะ ฮะ ฮา อันตัวข้าผู้อยู่บนสวรรค์ชั้นฟ้ามีนามว่าเทวดาคิม วันนี้ข้าได้ปรากฏกายขึ้นท่านรู้มั๊ยเพราะอะไร ท่านละรู้หรือไม่ แล้วเจ้าละรู้หรือไม่ เอาละข้าจะบอกให้ ก็เพราะท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกระดังงาได้จัดงานเปิดโลกทะเล่อ่าวไทย ซึ่งทำให้ตัวข้าร้อนลุ่มกุ่มใจยิ่งนัก คูตี คูตี ผิวพรณของข้าเปลี่ยนไป มันดำเหลือเกินข้าขอให้พวกเจ้าตื่น ตื่นขึ้นมา ก่อนที่มันจะสายเกินไปกว่านี้
- แม่ ก๊อก ก๊อก ก๊อก ดาว ดาวตื่นหรือยังลูก ลูกต้องไปตลาดกับแม่นะลูก
- ดาว ตื่นแล้วจะแม่ แม่จะ เมื่อตื่นลูกฝันเห็นเทวดา
- แม่ ฝันเห็นเทวดาหรือจะ พ่อจะพ่อ พ่อจะ
- พ่อ มีอะไรละแม่ฟ้า
- แม่ ก็ลูกดาวซิจ๊ะพ่อ ฝันเห็นเทวดา ฝันเหมือนพวกเราสองคนเลยจะพ่อ
- ดาว เทวดาท่านมาเตือนให้พวกเราช่วยกันลดโลกร้อนจะพ่อ
- พ่อ แต่ที่แน่แน่พอกับแม่แก้ห่วยได้ ๕๔๐
- แม่ เทวดามันต้องเลข ๕ ผิวเทวดามันต้องเลข ๔ โลกของเรากลมๆมันต้องเลข ๐
- ดาว มันเป็นกลางไม่ดีแน่เลยจะพ่อ จะแม่
- พ่อ มันก็น่าคิดนะลูก
- แม่ เออ สายมากแล้วละลูก แม้ว่า เราไปตลาดกันเถอะจ๊ะ
- ดาว เออ แม่คะ เดี่ยวคะ นี่คะแม่ เราต้องนำตะกร้าและถุงผ้าไปด้วยนะจ๊ะแม่
- แม่ ดีแล้วละ ออ พ่อเฝ้าบ้านดีดีละ หมู่นี้โจรมาเยอะ ทิ้งบ้านไว้ก็ไม่ค่อยได้แล้ว
- พ่อ ใต้จะแม่ ไปตลาดเถอะจ๊ะ สบายใจหายห่วง
- แม่ ตลาดอยู่ใกล้ใกล้ เราเดินกันไป ประหยัดเงิน ประหยัดพลังงานนะจะลูกดาว
- ดาว จะแม่
- ระหว่างที่แม่ฟ้ากับลูกดาวกำลังเดินไปตลาด
- ดาว กลิ่นอะไรจะแม่ เหมือน เหมือนจังเลยจะแม่
- แม่ กลิ่นจากกองขยะ ที่ใครใครก็นำมาทิ้งไว้โดยที่ไม่มีใคร ไปแยกประเภทกัน แล้วนำไปทำอะไรนะ อ้อ มอเตอร์ไซค์เคลิไซ้ใหม่ลูก

ดาว ไม่ใช่คะ ริไซเคิล ค่ะแม่ คือการนำขยะที่ใช้แล้ว นำกลับมาใช้ใหม่จะแม่

แม่ อ้อ จะ จะ โน่น ดูโน่นซิลูก นั่นควันรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ แล้วก็โน่นควันจากโรงงาน
อุตสาหกรรมอีก

ดาว เสาร์จ้ง เราทุกคนกำลังทำลายโลก โดยไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลยเธอคะแม่

แม่ ไซ้แล้วจะลูก
เมื่อถึงตลาดแม่ฟ้าและลูกดาวก็เดินซื้อของ ไปเรื่อยเรื่อย

แม่ เฮ้ย อากาศร้อนแบบเนี่ย เดี่ยวฝนตก เดี่ยวแดดออก เดี่ยวแดดออก เดี่ยวฝนตก น้ำก็ท่วม
บ่อยบ่อย ผู้คนก็ตายกันมากขึ้น

ดาว โลกกำลังเปลี่ยนแปลงซิจะแม่ ที่โรงเรียนของดาว เขารณรงค์ให้ช่วยกันลดภาวะโลกร้อน
จะแม่

แม่ ช่วยกัน ช่วยกัน ลดโลกร้อนเธอจะลูก

ดาว ไซ้คะ โรงเรียนของดาวร่วมมือกับอบต.กระดังงา เพื่อช่วยกันลดภาวะโลกร้อน
ระหว่างทางกลับบ้าน ดาวเล่าเรื่องการลดภาวะโลกร้อนให้แม่ฟัง
เมื่อถึงบ้าน

แม่ เฮ้ย ร้อนจริงจริงเลย

พ่อ แม่ฟ้า แม่ฟ้า พ่อออกไปซื้อเลขเด็ดมาแล้วนะ ๕๔๐

แม่ เบาเบาซิพ่อ เดี่ยวก็โดนจับกันหมดหรอก เอ้า นี่พ่อออกไปข้างนอก พัดลมก็เปิดทิ้งไว้
แอร์ก็เปิด พัดลมก็เปิด สว่างจ้าแล้วไฟก็ยังไม่เปิดอีก

พ่อ ขอโทษจะ พ่อลืมไป

แม่ พ่อนะพ่อ อย่าลืมนะ เราต้องช่วยกันประหยัดพลังงานเพื่อช่วยโลกของเราจะ

พ่อ จะแม่ ปิดโทรทัศน์ ปิดพัดลม ปิดแอร์ ปิดไฟ นี่จะ ปิดหมดแล้วจะแม่
น่ารักมากเลยจะพ่อ

พ่อ เอ้า นี่ลูกดาวไปไหนละ

แม่ อ้อ ลูกดาวไปปรณรงค์จะพ่อ อีกสักพักคงมาถึงหมู่บ้านเราแล้วจะ

พ่อ อืม เก่งจังเลยนะลูกเราเนี่ย พ่อออกไปปลุกต้นไม้ก่อนนะ อบต.กระดังงาเขาให้ต้นไม้
มาหลายต้น

แม่ เดี่ยวแม่ออกไปช่วยพ่อปลุกอีกคนนะจะ

ดาว สวัสดิ์พ่อแม่พี่น้องชาวหมู่บ้านนาสีทองและหมู่บ้านใกล้เคียงทั้งหลาย มาเถอะจะ
มาช่วยลดละเลิก สิ่งเหล่านี้กันเถอะจะ

กล่องโฟม สวัสดิ์ฉันคือกล่องโฟม ไว้ใส่อาหาร ยิ่งได้ใส่ของร้อนร้อนแล้วละก็
โรคมะเร็งก็จะตามมาทันที ถ้าคุณยังใช้ฉันอยู่ บนโลกใบนี้ก็จะเหลือเพียงแต่ฉัน
แล้วคุณละหายไปไหนกัน ฮะ ฮะ ฮ่า ฮ่า

ขวดน้ำ ผมคือขวดพลาสติก โรงงานผลิตผมออกมา ผมต้องเที่ยวไปทุกคนทุกแห่ง
 เพราะคุณนั่นแหละพาผมไป หยุดใช้ผมเถอะครับ

ถุงพลาสติก ฉันคือถุงพลาสติก ผู้คนใช้ฉันมากมายตามงานวัด งานบวช ยิ่งได้ของร้อนๆ
 คุณก็จะได้สารเข้าไป หยุดใช้ฉัน แล้วใช้ปืนโต กุบข้าว แทนฉันเถอะ

ถุงขนม ฉันคือถุงขนมกรุบกรอบ เป็นอาหารขยะ ถ้าคุณได้ทานเข้าไป คุณจะเจ็บโรค
 ปวดท้อง ปวดฟัน ฟันผุ หยุดกินฉันเถอะ

โคนต้นไม้ ยายเป็นโคนต้นไม้แก่แก่ ที่ไม่มีใครเห็นคุณค่า พอยายแก่เข้า ก็มาตัด
 นำไปทำกระดาษ หนู หนู พยายามใช้กระดาษ ๒ หน้า อย่าใช้กระดาษหน้าเดียว
 ใช้กระดาษอย่างประหยัด ยายจะได้นอนตายตาหลับ

ดาว ถึงเวลาแล้วนะคะ ที่พวกเราจะรวมพลังช่วยกันลดภาวะโลกร้อน

เทวดา ฮะฮะฮ่า ขอบใจพวกท่านมาก ที่ช่วยกันทำตามที่ข้าบอก ถึงผิวพรรณของข้า
 จะไม่กลับมาเหมือนเดิม แต่ก็ไม่เป็นไร ขอบใจพวกท่านมาก ข้าไปละ

ทุกคน ท่านเทวดา ท่านเทวดา

 เสียงเรียกของท่านเทวดาหายไป เหลือเพียงรอยยิ้ม พ่อ แม่ ดาว และทุกคนต่างก็มีความสุข
 จงช่วยกันรวมพลังลดภาวะโลกร้อน

บทละครผ่าเจาะหน้า
เรื่อง อนุรักษ์ป่าชายเลน

ณ ปัจจุบันนี้ สภาพแวดล้อมของป่าชายเลน ได้ถูกทำลายลงไปมาก ไม่ว่าจะเป็นการจับสัตว์น้ำ การนำส่วนประกอบของต้นไม้ไปแปรรูปเป็นสิ่งของเครื่องใช้ ซึ่งเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โลกร้อน บัดนี้ เชิญชมละคร เรื่อง อนุรักษ์ป่าชายเลน

กาลครั้งหนึ่ง มีพี่น้อง ๓ คน ซึ่งเป็นพี่น้องที่รักกันมาก คนโตเป็นพี่สาว ชื่อ รัก คนที่ ๒ ชื่อว่า ริน และคนสุดท้ายเป็นผู้ชายชื่อว่า รพ ทั้ง ๓ คน วางแผนกันว่าจะไปเที่ยวป่าชายเลนกันในวันนี้

รัก นี้น้องๆ วันนี้เราไปเที่ยวป่าชายเลนกันนะ

ริน ดิเลยคะ หนูไม่ได้ไปเที่ยวป่าชายเลนนานแล้ว

รพ ไม่เห็นดีตรงไหนเลย แดดก็ร้อน อย่างเป็นทางการไปเล่นนะพี่

รัก แต่เราน่าจะไปนะ ถ้ารพไม่ออกไป พี่ก็ไม่บังคับ

ริน ไป พวกเราไปเตรียมตัวกันเถอะ

รพ เดี่ยวๆ ไปก็ได้ ไม่ได้อยากไปหรอกนะ แต่ไม่อยากอยู่บ้าน มันเบื่อ

รัก ก็รีบไปเตรียมตัวซิไป

ทั้ง ๓ คน ก็แยกย้ายไปเตรียมตัว และจากนั้นก็ออกเดินทาง

เมื่อถึงป่าชายเลน ทั้ง ๓ คนก็ลงจากรถ

รพ อืม บรรยากาศก็ดีนิ ก็ไม่ร้ายซักเท่าไร

รัก เห็นไหมละ สบายจะตาย

ริน ไป เราเดินเท้าไปคูกันเถอะ

จากนั้นทั้ง ๓ คนก็เดินเข้าไป

ริน อ้อนี่ ฉันเอาอาหารปิกนิกมาด้วย

รัก ดิสิ เอามาเลย

ริน นี่ไง กล้วย

รพ โถ นึกว่าอะไร

จากนั้นพอทั้ง ๓ คนกินหมดแล้ว รพทิ้งเปลือกกล้วยไว้ข้างทาง

ริน อย่างนี้รพ มันจะทำให้ป่าชายเลนดูสกปรก

รพ ก็ได้ จะให้ฉันทิ้งที่ไหนละ

ริน นั่นไง ถึงขยะ

รินพูดจบ รพก็นำเปลือกกล้วยไปทิ้ง เดินชมวิวไปได้สักพัก รพเห็นปูเลยจะจับ

รพ จับปูดีกว่า

ริน อย่างนะรพ มันเป็นสิ่งไม่ดี มันจะทำให้สภาพแวดล้อมของป่าชายเลนเสียหาย

รพ ปู่ตัวเดียวมันไม่ทำให้ป้าชายเลนล้มตายไปหลอกนะพี่
ริน ไข่ ปู่ตัวเดียวมันไม่ทำให้ป้าชายเลนล้มตายได้ แต่ถ้ารพทำแบบนั้น พอคนอื่นเห็น
คนอื่นก็ทำตามไปด้วย เลยทำให้จับปู่กันไปมาก ทำให้ปู่สูญพันธุ์ยังไงละ
รพ จริงหรือ ฉันไม่รู้เลยนะเนี่ย ว่าฉันคนเดียวที่ทำตัวอย่างที่ไม่ดี จะทำให้คนอื่นทำไม่ดีตาม
อีกด้วย อีกทั้งยังทำให้ป้าชายเลนเสียหายอีกด้วย ฉันขอโทษนะพี่ริน
ริน ไม่เป็นไรหรอก รพเข้าใจดีแล้ว
รัก ไข่ คราวหน้าอย่าเอาอะไรก็ออกไปจากป้าชายเลนอีกนะ
รพ จะ ฉันไม่ทำอีกแล้ว
จากนั้นทั้ง ๓ คน ก็พากันไปทำกิจกรรมเพื่อป้าชายเลน คือการเก็บขยะที่อยู่ในป้าชายเลน
รพ เฮ้ย สบายใจจังเลยนะพี่ริน พี่รัก
ริน ไข่
รัก นั้นคราวหน้าค่อยมากันใหม่
รพ จะ ฉันรู้แล้วว่าการทำลายสัตว์และต้นไม้ซึ่งเป็นต้นน้ำลำธารของเรามันจะทำให้โลกร้อน
ต่อไปฉันไม่ทำอีกแล้วจะ ฉันจะรักษาป้าชายเลน ให้อยู่กับเราไปนานๆจะ

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า หากเรารักษาสิ่งแวดล้อมไม่ได้ทำให้โลกของเราดีขึ้นเพียงอย่างเดียว
แต่ถ้าเราปฏิบัติดีแล้ว อาจเป็นตัวอย่างให้คนอื่นอีกด้วย

บทละครผ่าเงาหน้า

เรื่อง ทรัพย์ากรสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันนี้ ทรัพย์ากรรอบตัวเรา ทั้งที่มีค่าและไม่มีค่าย่อมมีประโยชน์ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น พวกเราต้องรู้จักนำทรัพย์ากรที่ยัง ไม่ใช่และใช้แล้ว นำกลับมารีไซเคิล

ณ ที่นี้ เชิญชมละคร เรื่อง ทรัพย์ากรสิ่งแวดล้อมกันเลยคะ

ณ สถานที่แห่งหนึ่ง มีเพื่อนรัก ๓ คน คนที่ ๑ ชื่อว่า แก้วตา คนที่ ๒ ชื่อว่า อารี คนที่ ๓ ชื่อว่า วิวัฒน์ ทั้ง ๓ คน เป็นเพื่อนรักกันมาตั้งแต่ชั้นประถม ซึ่งมี ๑ คนที่จะคอยตักเตือนเพื่อนอีก ๒ คน ให้ทำแต่สิ่งที่ดีๆ ซึ่งคนที่คอยแนะนำเพื่อนคือ แก้วตา วันนี้ทั้ง ๓ คนบอกกันว่า จะไปเก็บขยะ ที่ชายหาด

แก้วตา นี่พวกเรา วันนี้เราไปเก็บขยะชายหาดกันนะ ชายทะเลจะได้สะอาดไป

อารี เฮ้ย ไปเก็บทำไม เก็บขยะก็ลอยมาจากทะเลทุกวัน

วิวัฒน์ ใช่ เก็บทำไมละแก้วตา

แก้วตา นี่รู้มั๊ยการเก็บขยะพวกนี้ไม่ได้ทำให้ชายหาดสะอาดเพียงเท่านั้น แต่ขยะบางอย่าง ยังสามารถขายได้อีกด้วย

วิวัฒน์ จริงหรือแก้วตา มันไม่อยากจะเชื่อเลยนะเนี่ย

แก้วตา เธอคอยดูซิ

อารี นั่นพวกเราจะคอยดู

จากนั้นทั้ง ๓ คน ก็ลงไปเก็บขยะ พอทั้ง ๓ คน เก็บขยะเสร็จแล้ว

แก้วตาก็นำขยะมาแยกเพื่อนำไปรีไซเคิลแล้วก็สอนวิวัฒน์กับอารีให้แยกขยะด้วย

แก้วตา เอาละ เราแยกขยะเสร็จแล้ว ก็นำไปรีไซเคิลหรือนำไปขายที่โรงพลาสติก

พอแก้วตานำขยะที่สามารถนำไปขายได้ ขายเสร็จแล้ว

ก็นำเงินมาแบ่งให้ทั้ง ๒ คนด้วย แก้วตาได้เงินตั้ง ๓๐๐ บาท

ซึ่งนำมาแบ่งกันได้ คนละ ๑๐๐ บาท

วิวัฒน์ ไม่น่าเชื่อเลยว่า ขยะพวกนี้สามารถขายได้ตั้ง ๓๐๐ บาท

อารี ใช่ น่าเชื่อเลยนะเนี่ย

บทละครผ่าเงาะหน้า
เรื่อง ตัดต้นไม้ทำลายป่า

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งมีคนอาศัยอยู่มากซึ่งคนพวกนี้ชอบทำลายป่าทุกวัน ไม่คิดถึงผลเสีย

ก๊วก ไม่อะ ฉันไม่อยากไป เพราะการตัดไม้ทำให้โลกร้อน

ตอง เออ แล้วพอไม่มีตังจ่ายอย่ามาเยี่ยมฉันละ

มุก ไซ้ ฉันว่าเธอนะจี้เกียจไซ้มัย

ก๊วก เปล่าอะ ฉันไม่อยากยุ่งกับคนตัดไม้ทำลายป่า

ตองและมุกก็ตัดต้นไม้ไปขายสถานที่ผลิตกระดาษแห่งหนึ่ง

ตอง ดีใจจังฉันได้เงินไปซื้อของ

มุก ตองเธอคอยดูนะว่าก๊วกจะทำอย่างไร

ก๊วก เอ้า นี้ เธอกลับมาแล้วหรือ

มุก ไซ้ไซ้

ตอง นี่เธอเห็นอะไรมัย ฉันได้เงินมามากมาย

ก๊วก เอาสิ ฉันไม่ขอเงินจากคนทำผิดกฎหมายอย่างเธอ

มุก นี่เธออย่าไปเสียเวลากับคนแบบนี้ เราไปฉลองกันดีกว่า

ทั้ง ๒ คนจ่ายเงินไปจนหมด แล้วคิดว่าจะไปตัดต้นไม้อีก

แต่ก็ไม่ใช่อย่างที่คิด เพราะทั้ง ๒ คน ตัดไม้จนเหลือไม้ก็ตัน

จึงนำไปขายไม่ได้ ทั้ง ๒ คนจึงมาขอโทษก๊วก

ก๊วก ไม่เป็นไร รู้ไหม การตัดไม้ทำให้โลกร้อน เพราะฉะนั้นเราไปปลูกต้นไม้ทดแทน
กันดีกว่านะ

ทั้ง ๓ คนปลูกต้นไม้จนเจริญเติบโต ทำให้หมู่บ้านของตนร่มรื่น

บทละครผ่าเงาหน้า
เรื่อง สิ่งแวดล้อมเพื่อชีวิต

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง เป็นหมู่บ้านที่ชอบตัดไม้ทำลายป่า มีเด็ก ๓ คน ชื่อ ก้อนหิน น้ำใส
กฐา เป็นเพื่อนรักกัน วันหนึ่ง ก้อนหินชวนน้ำใสไปจับปลาตัวเล็กตัวน้อยที่อยู่ในหนองน้ำ

ก้อนหิน จับปลาในหนองน้ำสนุกจริงๆ

กฐาเดินผ่านมาเห็นก้อนหินกับน้ำใสจับปลากันอยู่จึงรีบเข้าไปห้าม

กฐา อย่าจับปลาตัวเล็กตัวน้อยเลย มันจะได้อยู่กับธรรมชาติไปนาน

ก้อนหิน เรื่องของฉันไม่ต้องมายุ่ง

น้ำใส ฉันก็เห็นด้วยกับก้อนหินนะ กฐาเป็นเจ้าของที่นี่หรือ

กฐา ก้อนหินน้ำใสเราไปปลุกต้นไม้กันดีกว่า

น้ำใส ปลุกต้นไม้มันจะได้อะไรขึ้นมา

กฐา ก็ต้นไม้ที่เราปลูกมันจะเจริญงอกงามและช่วยโลกของเราให้อยู่ได้นะซี

ก้อนหิน กฐาเธออย่ามาพูดเรื่อยเปื่อยเลย ยังไงมันก็ไม่เป็นความจริงหรอก

กฐา เป็นความจริงซี เพราะว่าถ้าเราช่วยกันปลุกต้นไม้จะทำให้ต้นไม้ที่เราปลูกช่วยลด
ภาวะโลกร้อน ลมพัดเย็นสบาย เป็นที่พึ่งพิงอาศัยของพวกเราและสัตว์ป่าอีกด้วย
พวกเธอเชื่อฉันสิ

น้ำใส ก็ได้ฉันจะลองเชื่อเธอดู

ก้อนหิน ฉันก็เหมือนกัน

ตั้งแต่นั้นมาหมู่บ้านนั้นก็กลายเป็นหมู่บ้านรักธรรมชาติตลอดมา
ทรัพยากรธรรมชาติ เราควรดูแลรักษาและถนอมมันเพื่อจะได้อยู่กับเราไปนานๆ

บทละครผ้าเงาะหน้า
เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจุบันนี้ ประเทศไทยของเรามีเศรษฐกิจที่แย่ลงมาก ซึ่งค่อนข้างหาวิธีแก้ไขยาก แม้แต่รัฐมนตรีคนใหม่ ก็ไม่สามารถหาวิธีแก้ไขได้ แต่มีทางช่วยคนไทยอีกทางหนึ่ง คือการใช้วิธีแบบเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงทำให้เห็นว่าคุณคนเรานั้นมีฐานะดีเกินก็อาจจะไม่มีความสุขก็ได้ แต่ถ้าจนเกินก็ไม่ใช่ว่าจะมีความสุข เพราะฉะนั้นต้องอยู่กับแบบพอคืออาจจะมีความสุขมากกว่า บัดนี้ เชิญชมละคร เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีเพื่อนรัก ๓ คน ซึ่งมีบ้านอยู่ใกล้เคียงกัน คนที่ ๑ ชื่อ มาริน คนที่ ๒ ชื่อมานพ คนที่ ๓ ชื่อมานี ทั้ง ๓ คน น่ารักมาก เป็นเพื่อนรักกันตั้งแต่เด็ก

มาริน นี่เธอ คุณสิทุกวันนี้ข้าวของก็แพงๆ จะซื้อสักอย่าง อย่างน้อยต้องเตรียมเงินไว้สัก ๑๐๐ บาท เมื่อก่อน ๑๐๐ บาท ซื้อได้ตั้ง ๑๐ ๒๐ อย่าง แต่ทุกวันนี้ซื้อได้ไม่ถึง ๑๐ อย่างด้วยซ้ำนะเธอ

มานพ ใช่แล้วละ เมื่อวานแม่ฉันพาเงินไปซื้อของจำเป็นที่ห้าง พาไปตั้ง ๓,๐๐๐ บาทซื้อได้แค่ ๕ ถุงเอง

มานี ฉันว่าปัจจุบันนี้ข้าวของเริ่มแพงขึ้น ต่อไปนี้พวกเราใช้วิธีเศรษฐกิจพอเพียงดีกว่าไหม ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไงละ

มาริน นั่น ฉันไปบอกให้แม่ลองดูนะ

มานพ ฉันก็จะลองดู

จากนั้นทั้ง ๓ คน กลับไปบอกพ่อแม่ของพวกเขา พ่อแม่ของพวกเขาก็เลยลองทำดู โดยการซื้อเมล็ดผัก เมล็ดผลไม้มาปลูกเอง ซื้อพันธุ์ปลาเลี้ยงในบ่อน้ำข้างหลังบ้านของตน

มานี นี่ ตอนนี้ พ่อแม่ของฉันนะลองทำดูแล้วนะ ต้องรออีกนิดหน่อย ต้นไม้ก็คงโตกินได้ ลูกปลาก็คงโตเหมาะที่จะไปขายได้แล้ว

มานพ ฉันก็ทำแล้วเหมือนกันนะ ดีจังเลยต่อไปนี้จะได้ไม่ต้องเปลืองเงินอีกแล้วยังได้ประหยัดด้วย

มาริน ใช่ ไว้พอกินพออยู่ ถ้าเหลือก็นำไปขายที่ตลาดนัดวัดประเจียดวันศุกร์ไงละ

มานพ อ้อ เศรษฐกิจพอเพียง นอกจากทำให้ประหยัดเงินแล้ว ยังทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

มานี ใช่ เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทำให้เห็นว่าคุณจริง ต่อไปนี้ฉันจะไม่ใช้จ่ายอะไรเกินความจำเป็นอีกแล้ว ต้องจำเป็นจริงๆถึงจะใช้จ่ายละ

มานพ ฉันด้วย ฉันจะไม่ใช้จ่ายอะไรให้สิ้นเปลืองอีกแล้ว ถ้าจำเป็นจริงๆฉันถึงจะใช้ฉันจะเก็บเงินไว้ในอนาคต จะได้ไม่ต้องขอเงินพ่อแม่ พ่อแม่จะได้ไม่ต้องลำบาก

มาริน ฉันก็จะทำแบบพวกเธอ ฉันจะเก็บเงินด้วย

บทละครฝ่าเงาหน้า

เรื่อง เกมนี้แหละ

สมัยนี้เด็กไทยเกือบจะทุกคนชอบเล่นเกม ถึงกับไม่เรียนหนังสือ บางเกมส่งเสริมในทางที่ดี แต่บางเกม เช่น เกมยิง ต่อย ฆ่า เป็นต้น จะทำให้เด็กไทยไม่สนใจการเรียน แต่ถามว่าเล่นเกมได้หรือไหม เล่นได้ แต่ต้องแบ่งเวลาเล่นกับเวลาเรียน และไม่ควรจะเล่นเกมแบบที่รุนแรง

เชิญชมละครฝ่าเงาหน้าเรื่อง เกมนี้แหละ

มีหมู่บ้านแห่งหนึ่งชื่อว่าหมู่บ้านพฤษภา เป็นหมู่บ้านที่มีความสุข แต่มีบ้านหลังหนึ่งที่มีแต่เรื่องทะเลาะ มี ๓ พี่น้อง คือ คนแรกเป็นผู้ชายชื่อบาส เป็นคนที่มีนิสัยชอบคิดว่าตนเองนั้นถูกเสมอ คนที่ ๒ ชื่อเบส เป็นผู้ชายมีนิสัยชอบเถียงคนอื่น ส่วนคนสุดท้ายชื่อ เบลล์ เป็นผู้หญิงมีนิสัยชอบอ่านหนังสือและชื่อฟังพ่อแม่

บาส นี่น้องๆเราไปเล่นกันเถอะ

เบส ไม่อยากเล่น เล่นเกมคอมพิวเตอร์ดีกว่าเกมมาใหม่ เช่น ยิง ต่อย ฆ่า สนุกไปแล้วนะ

เบลล์ นี่พี่เบส พ่อแม่บอกแล้วทำการบ้านให้เสร็จก่อน แต่พี่เบสยังไม่เสร็จเลย

บาส แต่พี่เห็นด้วยกับเบสนะค่อยทำเอะการบ้าน ไม่รู้จะไรนะ ทำการบ้านที่ไรชอบหิวว่าง ทุกที

เบลล์ เอาเถอะ เตือนแล้วไม่เชื่อ

เบส เดี๋ยวนี้เบลล์ไปเอาคำพูดแบบนี้มาจากไหน ไร้สาระ

ทั้ง ๒ คนต่างก็เล่นแต่เกมจนไม่ทำการบ้านจึงถูกหักคะแนน

ส่วนเบลล์สอบได้ที่ ๑ เพราะอ่านหนังสือและทำการบ้าน

บาส เฮ้ พี่ชนะแล้ว

เบส แพ้จนได้

เบลล์ พวกพี่ๆรู้หรือยังว่าพี่สอบตกนะ

บาส เบส อะไรนะ สอบตก

เบลล์ ก็มัวแต่เล่นเกม โรงเรียนก็ไม่ไป การบ้านก็ไม่ทำ งานก็ไม่ส่งครู แล้วจะช่วยเหลืออะไรได้

บาส พี่ขอโทษ พี่จะเรียนหนังสือ จะไม่เล่นเกมจนเพลิน

เบส พี่ก็เหมือนกัน พี่ขอโทษ

เบลล์ ทีนี้รู้แล้วสิ เกมเล่นได้แต่ต้องรู้จักเวลา

ทั้ง ๒ คนก็ให้สัญญาว่าจะแบ่งเวลา

เรื่องนี้สอนเราว่าควรแบ่งเวลาให้ถูกต้อง

บทละครผ่าเจาะหน้า
เรื่อง เครื่องประดับอันล้ำค่า

ปัจจุบัน นอกจากแฟชั่นและเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยแล้ว ยังมีเครื่องประดับ เช่น นาฬิกา สร้อยคอ แก้ว แหวน เงิน ทอง เป็นต้น

บัดนี้เชิญชมละครเรื่อง เครื่องประดับอันล้ำค่า

กาลครั้งหนึ่ง เพื่อน ๓ คน ซึ่งรักกันมาก คนที่ ๑ ชื่อ ปีเตอร์ คนที่ ๒ ชื่อ แพรวา คนที่ ๓ ชื่อ ฟิงกี ทั้ง ๓ คน เป็นเพื่อนกัน แต่ปีเตอร์และฟิงกีเป็นคนรักรักกัน ส่วนแพรวาเป็นเพื่อน

ปีเตอร์ สวัสดิ์ ดาหริง เป็นไง นาฬิกาฟิงเพอร์

ฟิงกี สวยมากเลยคะที่รัก เหม่มากเลย ซื้อมาจากไหนหรอคะ

ปีเตอร์ สิ่งมาจากเมือง ปารีส เลยจะ ห้าล้านเอง

แพรวา โห ห้าล้านเลยหรือปีเตอร์ ฉันใส่ นาฬิกาเรือนละ ๑๕๕ เอง

ฟิงกี เชยจังแพรวา เธอเป็นเพื่อนรักฉัน ใจเนี่ย คุณันนะ สร้อยคออัญมณีสีมรกต สั่งจาก อิตาลีเลยนะ ราคา ห้าล้านเหมือนกัน

ปีเตอร์ ยังสิที่รัก สมกันเป็นแฟนผมจริงๆ

แพรวา พวกเธอใส่ของไฮโซแล้วก็แพงทั้งนั้นเลย

ฟิงกี ครอบครัวยุคที่รวยทำไมไม่ใส่ ไม่ซื้ออย่างพวกฉันบ้าง

ปีเตอร์ ไซ้ จะซื้กไปถึงไหนละ

แพรวา บ้านของฉันไม่ได้ซื้กนะ แต่เราจ่ายแบบพอดีจะดีกว่า ถ้าเกิดวันข้างหน้า ต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก จะได้ไม่ลำบาก

ฟิงกี เชิญเธออยู่แบบโลโซของเธอไปเถอะ เราไปซื้อของใช้จุกจิกซักสองสามล้าน ดีกว่านะคะปีเตอร์

ปีเตอร์ จะที่รัก ไปเถอะ เราไปซื้อกระเป๋าตังค์บ้างดีกว่า

ฟิงกี ดีคะ ไบเดิมเก่าซะแล้ว

จากนั้นปีเตอร์และฟิงกีก็ไม่ค่อยมาพบกับแพรวาอีกเลย วันหนึ่งแพรวานั่งดูข่าว ทางโทรทัศน์ เห็นปีเตอร์และฟิงกีออกข่าวถูกยึดทรัพย์เนื่องจากเศรษฐกิจไม่ดี ธุรกิจเลยมล้ม แพรวาจึงโทรศัพท์หานัดปีเตอร์และฟิงกีมาพบกันอีกครั้ง

แพรวา ฉันเสียใจด้วยนะ ปีเตอร์ ฟิงกี

ปีเตอร์ อย่างบอกนะว่าเธอจะซื้เดิมพวกเรา

ฟิงกี ฉันขอโทษ ฉันรู้แล้วว่า การจ่ายฟุ่มเฟือยในสิ่งที่ไม่จำเป็นมันไม่ควรแคไหน

แพรวา ฉันไม่ได้มาซื้เดิม แต่เธอก็ดีแล้วละ ต่อไปนี้พวกเธอจะได้ซื้อแต่ของที่จำเป็น ไม่ควรจ่ายฟุ่มเฟือยอีกไซ้ใหม่

ปีเตอร์ แพรวา ไซ้ ฉันจะไม่จ่ายฟุ่มเฟือยอีกแล้ว

จากนั้นพอพ่อกับแม่ของแพรารู้เข้าก็อยากจะช่วย เลยให้เงินกับครอบครัวของปีเตอร์ และฟังก์ก็ไปทำธุรกิจเล็กๆ เพื่อพัฒนาฐานะ ปีเตอร์กับฟังก์ก็รู้จักปรับตัวกับการประหยัด จึงทำให้ครอบครัวของพวกเขามีฐานะดีและมีความสุข

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็นเป็นสิ่งไม่ดี ควรจะใช้จ่ายเฉพาะในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น เพราะถ้าภายหลังเกิดตกทุกข์ได้ยากจะไม่ลำบาก

บทละครหุ่นมือ

เรื่อง สิ่งแวดล้อม...เพื่อชีวิต

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งชื่อว่า “หมู่บ้านโชคดี” มีเด็ก ๓ คน หน้าตาน่ารัก เป็นเด็กในหมู่บ้าน
ชื่อว่า ก้อนหิน ภูผา น้ำใส เป็นเพื่อนรักกัน วันหนึ่งก้อนหินชวนน้ำใสไปยิงนกในป่าท้ายหมู่บ้าน

ก้อนหิน เราไปยิงนกในป่าท้ายหมู่บ้านกันเถอะนะน้ำใส

น้ำใส ก็ดีนะฉันเบื่อกับการเล่นกระโดดยาง หมากรืบ ฉันว่าน่าจะสนุกดีเหมือนกัน

ทั้ง ๒ คนก็กลับบ้านไปเอาหนังสติ๊กไปยิงนกในป่า

ก้อนหิน และน้ำใสไม่รอช้ารีบเข้าไปในป่าท้ายหมู่บ้านทันทีทันใดนั้น ภูผาก็มา

ภูผา จะไปเล่นอะไรกันที่ไหน

ก้อนหิน แล้วภูผาอยากไปไหนละ ถ้าอยากไปก็รีบตามมา

เมื่อถึงป่าน้ำใสและก้อนหินพูดพร้อมกันว่า

น้ำใสก้อนหิน ลุยเลยพวกเรา

ภูผา อย่างนะ อย่าทำร้ายนกตัวน้อยๆเลยมันใกล้จะสูญพันธุ์และนะ

น้ำใส ทำไมละภูผาเป็นเจ้าของป่านี้หรือ

ภูผา ไม่ใช่หรอกเราอยากให้ธรรมชาติอยู่กับเราไปนานๆ

ก้อนหิน แล้วเธออยากให้เราทำอะไรละ

ภูผา ฉันอยากให้เราเล่นปลูกต้นไม้กันเอาไหม

น้ำใส ก็ดีนะแล้วมันจะได้อะไรขึ้นมาละ

ภูผา ได้สิ มันจะช่วยลดภาวะโลกร้อนและเป็นร่มเงาให้ป่าแห่งนี้

ก้อนหิน รีบเข้าเร็วช่วยกันปลูกป่า

ตั้งแต่นั้นมาหมู่บ้านแห่งนี้ก็ได้รับรางวัลหมู่บ้านดีเด่น

เรื่องการช่วยลดภาวะโลกร้อน

และทุกๆคนก็อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข